

Dobrosława Świerczyńska

"Nobilitacja Albertus. Z pogranicza historii i folkloru", Stanisław Grzeszczuk, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1971 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 15/43, 154

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/I/ DURIŚIN Dionýz: Problem integracji narodowego i międzyliterackiego procesu rozwojowego. /Z jęz. słow. przeł. J. Baluch/. "Ruch Literacki" R. LXII:1971 z. 4 s. 217-222.

Szkic, o charakterze teoretycznym, podejmuje problem pogodzenia dwóch punktów widzenia na proces historycznoliteracki: narodowego i ponadnarodowego, czyli międzyliterackiego. Autor przedstawia skrótowo historię problematyki i dzisiejsze stanowiska w tej kwestii, ulegające, jego zdaniem, jednej czy drugiej skrajności lub dzielące sztucznie dzieło literackie. Proponuje stanowisko będące połączeniem podejścia genologicznego - które uchwyci historyczne kontinuum literatury narodowej, oraz spojrzenia synchronicznego, które uwzględni aspekt stylistyczny, mogący stać się kryterium periodyzacji literatury światowej.

BP/43

Z.Z.

/II/ GRZESZCZUK Stanisław: Nobilitacja Albertusa. Z pogranicza historii i folkloru. Oss. Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1971. IBL PAN. Studia Staropolskie. T. XXXIV, s. 204, zł 35,-

Polemizując z dotychczasowymi poglądami /głównie Nowaka i Budzyka/, że "Wyprawa plebańska" i cała grupa "Albertusów" jest satyrą na duchowieństwo, uchylające się od świadczeń na rzecz obronności kraju, autor proponuje tezę przeciwną: iż są to utwory antyreformacyjne i antywojenne, a prokościelne, mówiące o bezsensowności idei obciążania duchownych - nie znających się na sprawach wojskowych - obowiązkiem "wyprawy" wojennej. Omawia także powiązania "Albertusów" z folklorem oraz ich recepcję w literaturze polskiej. Studium opatrzone skorowidzem nazwisk, postaci literackich i tytułów.

BP/43

D.Ś.